

POSUDEK OPONENTA HABILITAČNÍ PRÁCE

Masarykova univerzita

Uchazeč

Mgr. Michal Kumstát, Ph.D.

Habilitační práce

Sportovní výživa jako vědecká disciplína

Oponent

Doc. MUDr. Aleš Kroužecký, Ph.D.

**Pracoviště opONENTA,
institute**

Ústav tělovýchovného lékařství
Univerzita Karlova
Lékařská fakulta v Plzni
Lidická 6
301 66 Plzeň

Habilitační práce pana magistra Kumstáta je vysoce kvalitní. Jedná se v našem písemnictví o mimořádnou monografii. Autor se v ní zabývá tématy, která jsou v současné době ve sportovní fyziologii a obecně ve sportovní praxi vysoce aktuální. Obsah knihy je předložen ve formě, která je určena především pro čtenáře, kteří jsou již v problematice orientovaní. V tom spatřuji její sílu- kniha neutráčí energii čtenáře fakty, která jsou bazální a tím určená pro nespécializovanou populaci, je určena pro odborníky a jim zprostředkovává přístup k aktuálnímu „state of the art“ oboru. Za velmi zdařilý považuji již samotný název práce- dokonale totiž vyjadřuje skutečnost, že sportovní výživa již není jen jakýmsi souborem empirických zkušeností, jak tomu bývalo ještě v relativně nedávné minulosti, ale je naopak skutečným vědeckým oborem, který má výrazný potenciál ovlivnit jak výkon a vývoj jednotlivých sportovců, tak i budoucí vývoj sportu jako celku. Autor v publikaci tyto skutečnosti velmi dobře dokládá. Pro tento účel shromáždil velké množství aktuálních poznatků a k jejich hodnocení přistupuje postupy „evidence based science“. Tam, kde aktuální poznatky nedosahují této úrovně, tak na to zcela otevřeně a kriticky upozorňuje. Závěry autora u jednotlivých témat jsou jasně formulované a díky tomu dobře uplatnitelné v denní „klinické“ praxi. Autor tato témata předkládá jazykem srozumitelným, je třeba pozitivně podtrhnout i vlastní jazykovou kulturu vyjadřování. Vlastní kniha je zdařilá i po formální stránce- logickým řazením kapitol, přehledností i grafickou úpravou.

Cekově shrnuto- monografii pana mgr. Kumstáta považuji za významný příspěvek k rozvoji oboru „Sportovní výživa“ v naší republice. Pokud by byla kniha publikována v zahraničí, tak by jistě velmi dobře obstála i tam.

Dotazy opONENTA k obhajobě habilitační práce:

1. V jedné z kapitol se autor zabývá problematikou energetické dostupnosti u sportovců a fenoménu RED-S. Autor zmiňuje skutečnost, že pokud je organismus sportovce dlouhodobě vystaven významně sníženému příjmu energie (v poměru vůči její spotřebě), tak situaci řeší tím, že začne snižovat úroveň svého klidového metabolismu. Lze ukázat, jak velký a jak dlouho trvajícím energetickým deficitem tuto reakci způsobí? Máme nějaké informace, jak dlouho pak trvá náprava této nepříznivé situace a jak ji správně řešit?

2. V poslední době komunitou vytrvalců rezonují informace o používání ketoesterů coby doplňku stravy, v médiích bylo v průběhu letošní Tour de France několikrát zmíněno, že některé z týmů ketoestery hojně během závodu využívali. Objevují se však i informace, že užití ketoesterů nemusí výkon sportovce vždy nutně zlepšit, ale naopak za určitých okolností zhoršit. Moje osobní zkušenost je taková, že pokud jsem výkon po delší dobu realizoval v oblasti anaerobního pásma, tak předcházející užití ketoesterů u mne vedlo k pocitu nezvykle vysoké ventilace a poklesu jinak běžně tolerovaného výkonu (měřeno ve wattech na kole). Z mé komunikace s některými jezdci z profesionálního pelotonu vyplývá, že tato zkušenost není ojedinělá. Mohl by uchazeč navrhnout některé možné potenciální příčiny tohoto efektu? Mohl by například betahydroxybutyrát zhoršit metabolickou acidózu? Event. nepříznivě zasáhnout do anaerobní glykolýzy? Jakými mechanismy?

Závěr

Habilitační práce Mgr. Michal Kumstáta, Ph.D. Sportovní výživa jako vědecká disciplína **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Kinantropologie.

Plzeň, 4.10.2019

podpis

doc. MUDr. Aleš Kroužeký, Ph.D.

UNIVERZITA KARLOVA
Lékařská fakulta v Plzni
Ústav tělovýchovného lékařství
301 00 Plzeň, Lidická 6